

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1838

XIV. Stiftung eines Altars in der neu errichteten Kapelle in der Stadt Havelberg v. J. 1397.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54294](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54294)

rum et defendens inductum, amoto exinde quolibet detentore, ac faciens ipsum Johannem uel dictum procuratorem pro eo ad eandem preposituram ut est moris admitti sibi que de ipsius prepositure fructibus, iuribus & obuencionibus uniuersis integre responderi, contradictores auctoritate nostra appellatione postposita compescendo. Aut si aliqui super prouisionibus sibi faciendis de dignitatibus, personatibus uel officiis in dicta ecclesia speciales aut aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales apostolice sedis uel legatorum eius litteras impetrarint, eciam si per eas ad inhibitionem, reservacionem et decretum quomodolibet sit processum, illis omnibus eundem Johannem in assecucione dicte prepositure uolumus anteferre, sed nullum per hoc eis quoad assecucionem dignitatum, personatum uel officiorum aut beneficiorum aliorum preiudicium generari. Seu si Episcopo Havelbergensi pro tempore existenti et dilectis Capitulo dicte ecclesie uel quibusuis aliis communiter uel diuisim a predicta sit sede indultum, quod ad recepcionem uel prouisionem alicuius minime teneantur et ad id compelli aut quod interdici, suspendi uel excommunicari non possint, quodque de dignitatibus, personatibus uel officiis aut aliis beneficiis ecclesiasticis ad eorum collacionem, prouisionem, presentacionem, electionem seu quamuis aliam disposicionem coniunctim uel separatim spectantibus nulli ualeat prouideri per litteras apostolicas non facientes plenam & expressam ac de uerbo ad uerbum de indulto huiusmodi mencionem et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali uel speciali, cuiuscunque tenoris existat, per quam presentibus non expressam uel totaliter non infertam effectus earum impediri ualeat quomodolibet uel differri et de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mencio specialis. Nos enim si dictus Johannes ad hoc repertus fuerit ydoneus ut prefertur exnunc perinde irritum decernimus et inane, si secus super hijs a quoquam quauis auctoritate scienter uel ignoranter contigerit attemptari ac si die dati presencium eidem Johanni ad hoc reperto ydoneo de dicta prepositura cum ut prefertur uacaret cum interposicione decreti prouideri mandauissemus. Datum Rome apud Sanctum petrum id. Aprilis Pontificatus nostri anno duodecimo.

Nach dem Original, woran die Bulle festh.

XIV. Stiftung eines Altars in der neu errichteten Kapelle in der Stadt Havelberg v. J. 1397.

In nomine domini Amen. Johannes dei gracia episcopus ecclesie havelbergensis Vniuersis & singulis cristi fidelibus, Ad quos presentes peruenerunt, Salutem & sinceram in domino caritatem. Quoniam ea, que ad laudem dei & eius cultus augmentum prouide facta noscimus, ut firma et stabilia permaneant, nostre pontificalis auctoritatis expedit presidio communiti. Ideoque tam presentis quam futuri temporis hominibus cupimus fore notum, quod discretus vir thidericus kremer et elysabecht eius vxor legitima ad amplificandum diuini officii cultum altare in honore sancti spiritus & beati andree apostoli intra capellam, que adhuc de nouo construitur in ciuitate havelberg, apud ualuam, qua transitur versus sandow, de nostra ac honor. virorum gherardi prepositi, conradi prioris et capituli ecclesie nostre antedicte et domini hermanni godeschalk plebani in ciuitate havelberg. voluntate & consensu, construendum, erigendum & consecrandum dotauerunt quatuor marcarum redditibus soluendarum singulis annis altariste altaris supradicti per consules opidi stendal de redditibus fructibus, prouentibus, et obuencionibus opidi prenominati in argento brandeburgensi uel earum estimacione de alia moneta in terra stendal vsualiter ex communiter corrente. Jus uero presentandi ydoneam personam ad dictum altare post mortem arnoldi sapientis, cui idem thidericus & elysabecht dictos redditus in titulum perpe-

tui beneficij assignarunt, ipsumque arnoldum nobis ad idem altare presentarunt, quociens ipsum vacare contigerit voluerunt & ordinarunt in perpetuum alternis vicibus ad prepositum ecclesie nostre haelbergensis et consules ac magistros fraternitatis seu societatis gulde pannicidarum ciuitatis haelbergensis debere pertinere. Si autem prepositus haelbergensis qui pro tempore fuerit suis vicibus sine requisicione consilij & consensus consulum et econtra consules ciuitatis haelberg: eciam suis vicibus soli et in solidum sine requisicione consilij et consensus prepositi haelbergensis ad dictum altare quando ipsum vacare contingerit libere presentare debeant clericum secularem & non professum seu regularem et si consules opidi stendal dictos quatuor marcarum redditus reemerent, prout possunt ex forma contractus, extunc consules ciuitatis haelberg, taliter ordinare debent, vt altarista dicti altaris suis redditibus nullo tempore careat et ut pecunia sic reempta pro quatuor marcarum redditibus comparandis iusto empconis titulo exponatur. Nos igitur omnia & singula et prescriptam dotis assignacionem & iuris presentandi grata & et rata habemus et ex auctoritate nostra ordinaria confirmamus per presentes, statuentes ut altarista altaris prefati serualis existere debeat plebano in haelberg quemadmodum alij altariste ecclesie consueuerunt et deinceps antedicto altari personaliter nisi legitimo impedimento fuerit impeditus deseruiat secundum canonum sanctiones
In cuius rei testimonium presentes nostras literas sigilli appensione iussimus communiri. Datum Wistok anno dom. M^o trecentesimo et nonagesimo septimo die vrbani nostro vt premissum est sub sigillo.

Nach dem stark verletzten und des Siegels ermangelnden Original.

XV. Des Markgrafen Jobst Schenkung des Patronats in den Städten Kyritz und Perleberg an das Domstift v. J. 1409.

In nomine sancte et indiuidue trinitatis Jodocus dei gracia marchio Brandenburgensis, Sacri Romani Imperij archicamerarius et Marchio Moraue. Diuine bonitatis elementia, que nos ad culmen terrene dignitatis euexit, ad hoc nobis pre ceteris principatum et potestatem contulit, ut nedum curam populorum nobis subjectorum sed et maxime sacerdotum cristi, quorum oracionibus et terrena nos credimus felicitate per amplius gaudere et eternam beatitudinem posse facilius promereri, congrua dispensatione adhibeamus. Quequidem nos sollicita consideratione penfantes dignum estimamus et salutiferum iudicamus, ecclesias dei presertim eas, que ab iniquis hominibus opprimuntur sub nostro tuicionis munimine defendendas suscipere et earum paupertati qua decet munificencia subuenire. Proinde ad vniuersorum cristi fidelium noticiam deducimus per presentes, quod nos pro amore dei nostreque anime ac parentum nostrorum remedio ecclesiam Haelbergensem in honore gloriose dei genitricis semperque uirginis marie a pie memorie Ottone magno Imperatore fundatam et postea gentilium errore et incurso ac demum nefandissimorum quorundam hominum nomen cristi inaniter gerencium rapinis incendiis aliisque bonorum & iurium dicte ecclesie direpcionibus, occupacionibus, et persecucionibus grauibz nimis desolatam, Ex quibus eciam ministrorum pro nostra & tocius populi catholici felicitate ad deum iugiter sollicitis uocibus clamancium sustentacio debita subtrahitur, diuinus cultus, quem profecto temporibus nostris augeri appetimus, diminuitur, Et religionis dissolucio satis prope imminet et timenda est, in nostram tuicionem speciali defensione una cum venerabilibus et religiosis uiris Preposito & canonicis eiusdem ecclesie suscepimus ipsamque sic in bonis suis collapsam et pene deuastatam nouis quibusdam beneficiis decreuimus subleuare. Eidem igitur ecclesie et preposito et capitulo antedictis in melioracionem suarum prebendarum ac donacione irrefragibili et perpetua ob amorem dei ad laudem et gloriam sancte dei